

Historka leopardího muže

Jack London

Toto dílo je zveřejněno k volnému užívání pod licencí CC0. Všechna práva vyhlazena.

Další svobodná díla najdete na www.liberary.cz

Autor: Jack London

Překlad: Martin Doucha

V očích měl zasněný nepřítomný pohled a jeho smutný naléhavý hlas, něžný jako hlas panny, zněl jako poklidné ztělesnění nějaké hluboko zakořeněné melancholie. Byl to leopardí muž, ale nevypadal na to. Jeho životním údělem, kterým se živil, bylo vystupovat v kleci se cvičenými leopardy před obrovským obecenstvem a bavit ono obecenstvo různými ukázkami odvahy, za což ho jeho zaměstnavatelé odměňovali úměrně podívané, jakou předvedl.

Jak jsem řekl, nevypadal na to. Měl útlé boky, útlá ramena a byl chudokrevný, přičemž ho zřejmě netrýznila ani tak deprese, jako spíše laskavý a vlídný smutek, jehož tíži nesl stejně laskavě a vlídně. Celou hodinu jsem se z něj snažil vydolovat nějakou historku, jenže mu podle všeho chyběla představitivost. Pro něj v jeho úžasném povolání nebyla žádná romantika, žádné smělé činy, žádné vzrušení – nic než šedá jednotvárnost a nekonečná nuda.

Lvi? Ale jistě! Bojoval s nimi. Nic na tom nebylo. Stačilo jen zůstat střízlivý. Každý by dokázal lva posadit na zadek obyčejným klackem. S jedním kdysi bojoval půl hodiny. Prostě ho praštil po čenichu pokaždé, když vyrazil, a když začal chytračit a vyrazil s hlavou dole, no, tak stačilo jen nastavit nohu. Když po vaší noze chňapl, tak jste ji zatáhli a zase ho praštili po čenichu. To bylo vše.

S nepřítomným pohledem a jemnou řadou slov mi ukázal jizvy. Byla jich spousta a jedna čerstvá, jak mu tygřice chňapla po rameni a roztrhla ho až na kost. Díry v rozsápaném kabátu měl pečlivě zalátané. Jeho pravá ruka od lokte dolů vypadala, jako by ji strčil do mlátičky, takovou spoušť na ní napáchaly drápy a tesáky. Ale podle něj to nic nebylo, jen za deštivého počasí ho staré rány trochu trápily.

Najednou si vzpomněl a jeho tvář se rozjasnila, neb mi vážně chtěl povědět nějaký příběh stejně dychtivě, jako si ho já chtěl poslechnout.

„Určitě jste slyšel o tom krotiteli lvů, kterého nenáviděl jeden chlap?“ zeptal se.

Odmlčel se a hloubavě se zadíval na nemocného lva v protější kleci.

„Bolí ho zub,“ vysvětlil. „Takže, vrchol vystoupení toho krotitele bylo strkání hlavy do lví tlamy. Ten chlap, co ho nenáviděl, nevynechal jediné představení a doufal, že ten lev jednou skousne. Jezdil za tím cirkusem snad po celé zemi. Roky ubíhaly a ten chlap zestárl, krotitel zestárl a lev také zestárl. A jednoho dne ten chlap konečně z první řady uviděl to, na co celou dobu čekal. Lev skousl a už nemělo smysl volat doktora.“

Leopardí muž si přelétl nehty na ruce ledabylým pohledem, který by vypadal kriticky, kdyby nebyl tak smutný.

„Tomu já říkám trpělivost,“ pokračoval, „a to je můj styl. Ale nebyl to styl jednoho mého bývalého kolegy. Byl to malý hubený zakrslý Francouz, co polykal meče a žongloval. Říkal si De Ville a měl pěknou ženu. Jeho žena vystupovala na visuté hrazdě, vždycky skákala zpod střechy do sítě a ve vzduchu udělala jeden parádní přemet.“

„De Ville měl stejně prudkou povahu jako měl rychlou ruku, a ruku měl rychlou jako tygří tlapa. Jednou mu principál vynadal do žabožroutů nebo tak nějak, možná i něco trochu horšího, a on ho za to přirazil na takovou měkkou borovou desku na vrhání nožů tak rychle, že principál ani nestačil pípnout, a přímo před publikem po něm vrhal nože jen to svištělo. Nasázel je do dřeva kolem principála tak těsně, že se mu zapíchaly do šatů a většina se mu i trochu zařízla do kůže.“

„Klauni ty nože museli vytahat, aby ho sundali, protože byl doslova přibitý. A tak se rozkřiklo, aby si všichni na De Villa dávali pozor, a nikdo si k jeho ženě nedovolil nic víc než chladnou zdvořilost. A ona byla také pěkné číslo, jenže všichni cirkusáci se báli De Villa.“

„Jenže jeden chlap, Wallace, se nebál ničeho. Byl to krotitel lvů a předváděl i tradiční strkání hlavy do lví tlamy. Strčil by ji do tlamy kterémukoliv, ale nejraději měl Augusta, velké dobrácké zvíře, na které byl spoleh.“

„Jak jsem řekl, Wallace – ‚Král‘ Wallace jsme mu říkali – se nebál ničeho živého ani mrtvého. Byl to prostě král. Jednou jsem viděl, jak se opilý vsadil, že půjde do klece zdivočelého lva, a jen tak bez klacku z něj vymlátil duši. Jenom pěstí do čenichu.“

„Madam de Villová...“

Za námi se ozval řev a leopardí muž se tiše otočil. Šlo to z rozdělené klece, kde opici šmátrající skrz mříže a kolem přepážky chytil za pracku velký šedý vlk a snažil se ji vší silou utrhnout. Její pracka se natahovala čím dál víc a víc jako tlustý kus gumy a ostatní opice tropily strašný povyk. Po ruce nebyl žádný ošetřovatel, a tak leopardí muž udělal pár kroků, prudce toho vlka praštil přes čenich svou vycházkovou hůlkou a se smutně omluvným úsměvem se vrátil zpět, aby pokračoval v nedokončené větě, jako by nás nic nevyrušilo.

„...se poohlížela po Králi Wallacovi a Král Wallace se poohlížel po ní, zatímco De Ville viděl rudě. Varovali jsme Wallace, ale k ničemu to nebylo. Vysmál se nám, stejně jako se pak jednou vysmál De Villovi, když mu strčil hlavu do kýble s kaší, protože se chtěl prát.“

„De Ville byl pořádně zapatlaný – pomáhal jsem to z něj seškrábat; ale byl klidný jako beránek a vůbec nevyhrožoval. Jenže oči mu svítily podobně, jako jsem to kolikrát viděl u divokých šelem, takže jsem si dal tu náma- hu naposledy Wallace varovat. Sice se tomu smál, ale pak už se na madam de Villovou tolik nedíval.“

„Uběhlo pár měsíců. Nic se nestalo a já si začínal myslet, že jsem se strachoval zbytečně. V té době jsme byli na Západě, vystupovali jsme ve 'Friscu. Během odpoledního představení bylo šapitó plné žen a dětí a já šel hledat Rudého Dennyho, hlavního celtáka, protože si odnesl můj kapesní nůž.“

„Cestou kolem jednoho převlékačského stanu jsem nakoukl dírou v celtě, jestli ho tam nenajdu. Nebyl tam, ale přímo přede mnou stál Král Wallace v kostýmu a čekal, až přijde řada na jeho číslo v kleci cvičených lvů. Výborně se bavil nad roztržkou mezi několika akrobaty, co cvičí na visuté hrazdě. Všichni ostatní ve stanu se dívali na to samé, kromě De Villa, kterého jsem viděl zírat s neskrývanou záští na Wallace. Ostatní včetně Wallace byli tak zabraní do té hádky, že si vůbec nevšimli, co se dělo pak.“

„Jenže já to viděl skrz díru v celtě. De Ville vytáhl z kapsy kapesník, před- stíral, jako by si otíral pot z čela (ten den bylo horko) a současně prošel Walla- covi těsně za zády. Jeho výraz mě v tu chvíli děsil, neb jsem v něm kromě ne- návisti viděl i triumf.“

„Na De Villa budu muset dohlédnout,“ řekl jsem si a vážně se mi ulevilo, když jsem ho uviděl odcházet skrz vchod na cirkusový pozemek a nasednout na tramvaj do centra. O pár minut později jsem šel do šapitó, kde jsem si Rudého Dennyho vzal do parády. Král Wallace zrovna vystupoval a diváci byli jako očarování. Měl zvlášť surovou náladu a držel lvy rozdrážděné, až úplně vrčeli, tedy kromě starého Augusta, který byl tak starý, tlustý a líný, že by ho nerozdráždilo vůbec nic.“

„Nakonec Wallace toho starého lva švihl bičem přes kolena, aby si stoupl do postoje. Starý Augustus dobrácky zamrkal, otevřel tlamu a Wallace mu tam strčil hlavu. Pak čelisti sklaply, CHRAMST, a bylo to.“

Leopardímu muži se na tváři objevil vlídně tesklivý úsměv a vrátil se mu nepřítomný pohled.

„A to byl konec Krále Wallace,“ pokračoval svým smutným tichým hla- sem. „Když se ten povyk trochu uklidnil, počkal jsem na vhodnou příležitost, sklonil jsem se a přičichl k Wallacově hlavě. Pak jsem kýchl.“

„A... co to bylo...?“ naléhal jsem, až jsem se zalykal dychtivostí.

„Šňupací tabák – který mu De Ville nasypal na hlavu v převlékacím stanu. Starý Augustus to neudělal schválně. Jen kýchl.“

Poznámky k překladu

jako spíše laskavý a vlídný smutek

as by a sweet and gentle sadness

Všechny výskyty slova „vlídný“ v této povídce jsou volným překladem slova „sweet“, které doslova znamená „sladký“.

Každý by dokázal lva posadit na zadek obyčejným klackem.

Anybody could whip a lion to a standstill with an ordinary stick.

V originále se doslova píše „Každý by dokázal obyčejným klackem zmrskat lva tak, že zůstane nehybně stát.“

Díry v rozsápaném kabátu měl pečlivě zalátané.

I could see the neatly mended rents in the coat he had on.

Doslova „Mohl jsem vidět pečlivě zalátané trhliny v kabátu, který měl na sobě.“

Říkal si De Ville

De Ville, he called himself

Tohle jméno je jasná narážka na anglické slovo „devil“, které znamená „čert“ nebo „ďábel“.

a ve vzduchu udělala jeden parádní přemet.

turning over once on the way as nice as you please.

Doslova „cestou [dolů] se jedenkrát moc pěkně otočila.“

po něm vrhal nože jen to svištělo.

De Ville kept the air on fire with his knives

V originále se doslova píše, že vzduch těmi noži přímo „hořel“.

zatímco De Ville viděl rudě.

while De Ville looked black.

Závěr téhle slovní hříčky plné pohledů sem a tam je ustálená fráze, která ve skutečnosti znamená, že De Ville vypadal hrozivě.

ale byl klidný jako beránek

but he was cool as a cucumber

V originále byl De Ville „chladný jako okurka,“ což je běžná anglická fráze pro ledový klid.

Jack London

Historka leopardího muže

Z anglického originálu The Leopard Man's Story

vydaného serverem Libery.cz v roce 2016

přeložil Martin Doucha

První vydání, Chomutov 2016

Vydavatel: Libery.cz – Martin Doucha

Kukaňova 19, Chomutov